

Posudek vedoucího práce (FHS UK 2022/2023)

Faktor socializace a česká sociologie sportu. Přehledová stať.

Natálie Gruberová

Natálie Gruberová pojala svou bakalářskou práci jako přehledovou stať, jejímž hlavním cílem bylo zpracovat a analyzovat několik vybraných českých sociologických textů, které se vztahují k tématům socializace a sportu.

Práce je rozdělena na šest částí. V prvních třech částech Natálie nastiňuje teoretická východiska, klíčová pro vlastní analýzu. Předně jde o tato témata: sociologie sportu, socializace a socializace sportem. Celou tuto teoretickou část považuji za velmi robustní. Natálie se v něm na poměry bakalářské práce zevrubně věnuje jak sociologii sportu, tak i tématu socializace a zejména pak socializace sportem. Celá tato část tak představuje podnětné exposé do celé problematiky. Nicméně, nelze si odpustit dvě výhrady. Za prvé by možná stálo za to zpracovat na kapitole „Sport jako socializační faktor“ a přidat do ní více zdrojů. Na druhé straně kapitola o sociologii sportu je možná zbytečně dlouhá a v podstatě by se bez ní analýza obešla.

Čtvrtá část práce je metodologická, ve které studentka jednak blíže představuje žánr práce, tedy přehledovou stať, jednak popisuje kritéria výběru jednotlivých studií. Opomenuty nezůstávají ani způsoby analýzy a limity práce. I tuto část považuji za zdařilou. Vybraná metodologie přesně pasuje na samotnou bakalářskou práci. I kritéria výběru jsou v práci dobře obhájena. Pro vědeckou fair-play je i dobře zmíněno, které práce do přehledové statě nebyly zahrnuty.

Pátá část práce obsahuje přehled vybraných osmnácti výzkumů, které jsou popisovány zevrubně a precizně a dále v této části děleny na práce teoretické a empirické. Oceňuji, že byly vybrány i české texty psané v anglickém jazyce. Z konzultací a vůbec z celé spolupráce s Natálií jsem nabyl dojmu, že výběr textů dělala opravdu velmi poctivě, což dokazuje i neutuchající snaha získat, byť neúspěšně, text *Vliv tělesné výchovy a sportu na socializaci handicapovaných pubescentů*.

Poslední šestá část práce pak obsahuje vlastní analýzu vybraných výzkumů, které jsou dále kategorizovány do několika kategorií: charakter výzkumů a respondentů, sport jako prostředek k formování identity a postojů, socializační činitelé ovlivňující sportovní participaci, vliv sociálního prostředí na sportovní participaci, sport jako nástroj pro začlenění zdravotně postižených do společnosti a zaměření české sociologie sportu na socializaci do sportu x ve sportu.

Celkově je nutné podotknout, že jde o zdařilou bakalářskou práci. Nejdůležitější, analytická část působí velmi dobře a řada podnětů je velmi relevantních. Natálie v této části pouze nepopisuje jednotlivé výzkumy, ale opravdu v nich hledá vztyčné body, průsečíky, ale zároveň i slepá místa. Nebojí se i kriticky zhodnotit, které typy výzkumů v české sociologii sportu v souvislosti se socializací stále chybí. I takové podněty mohou posloužit někomu dalšímu, kdo

by se chtěl podobnému tématu věnovat ať už na teoretické nebo empirické úrovni. V tom všem spatřuji velkou devízu předkládané bakalářské práce.

Jazykový stránka textu je na poměry bakalářské práce na solidní úrovni. Nicméně, určitě šlo ještě více zapracovat na čtivosti celého textu. Některá větná spojení působí trošku „šroubovaně“ a jistě by jim prospěla zevrubnější editace. To samé se dá říci i o stylistice a o práci s čárkami.

Zároveň je třeba ale podotknout i slabiny práce. Analytická část, byť zdařilá, mohla být lépe propojená jak s teoretickou částí, tak i s jednotlivými výzkumy. Na místě Natálie bych raději přesně zmínil, klidně i číselně, kolik prací se věnovalo tomu nebo onomu fenoménu. Více by to podpořilo vlastní analýzu a zároveň by se v této části čtenáři i lépe orientovalo. V teoretické části bych více objasnil rozdíly mezi socializací ve sportu a socializací do sportu. To je klíčová věc, která se ale náhle objeví až v analytické části a přitom ji v části teoretické není věnována žádná pozornost. Tím opět narážím na robustní, ale občas zbytečně zdlouhavou a v některých chvílích i irrelevantní část o sociologii sportu.

I přes tyto výhrady však považuji tuto bakalářskou práci za velmi zdařilou. Komunikace s Natálií probíhala bezproblémově, což mě výrazně usnadňovalo vedení celé práce. Natálie navíc fungovala velice samostatně a i svědomitě. Snahou získat zmiňovaný text ukázala i kus vědecké zarputilosti, které je třeba u každé nejen vědecké práce. I z těchto důvodů i přes jisté neduhy práce navrhuji známku **výborně**.

V Praze dne 27. srpna 2023

Matouš Veselský